

Студијски програм: ОАС Географија			
Назив предмета: ПЛАНСКА И НОРМАТИВНА ЗАШТИТА ПРОСТОРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Наставник: Јован М. Драгојловић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета - Упознавање са основним појмовима, надлежностима и принципима планирања, управљања, одрживог коришћења и заштите простора и животне средине. Расветлити студентима плански, нормативни (законодавни) и институционални оквир заштите простора и животне средине. Упознати студенте са методама и техникама истраживања и валоризације простора и животне средине, могућим изворима загађивања и облицима и последицама деградације. Представити основне инструменте, механизме и мониторинг системе нормативне и планске заштите, као и административне и стручне вештине и технике израде планова и програма у овој области.</p>			
<p>Исход предмета - Стицање основних знања о изворима загађивања и облицима и последицама деградације простора и животне средине, као и о теоријско-методолошком, планском, нормативном и институционалном оквиру заштите простора и животне средине. Студенти су овладали основним методама, административним и стручним вештинама и техникама које им омогућују активну партиципацију у активностима управљања, планирања, одрживог коришћења и заштите простора и животне средине. Оспособљени су за израду сегмента заштите у просторним и урбанистичким плановима и за учешће у изради секторских планова и програма заштите простора и животне средине.</p>			
<p>Садржај предмета - <i>Теоријска настава</i> - 1. Појм заштите и одрживог коришћења простора и животне средине; Методе и технике истраживања и валоризације простора и животне средине (њених компонената и фактора); 2. Квалитет животне средине – облици деградације и проградације; Извори загађивања животне средине и "hot spot" локације. 3. Законодавство ЕУ и Србије у области заштите простора, природе и животне средине - преглед и усклађеност; Усклађеност националних прописа; 4. Законодавни оквир заштите простора, природе и животне средине у Србији; Нормативни инструменти и механизми заштите простора и животне средине; Нормативи и граничне вредности у заштити простора и животне средине; 5. Заштићена природна добра у Србији – врсте и поступак стављања под заштиту; Централни регистар Завода за заштиту природе; Категоризација заштићених подручја и режими заштите; Студија заштите и акт о проглашењу; 6. Плански оквир заштите простора и животне средине у Србији; Усаглашеност планских система са ЕУ; 7. Планска заштита простора и животне средине – просторни и урбанистички планови; Сегмент заштите простора и животне средине у просторним и урбанистичким плановима – садржај и процедура израде; Мере и услови заштите, приоритети и принципи унапређења и одрживог коришћења простора и животне средине; 8. Секторски планови и програми заштите простора и животне средине - појам, подела и карактеристике; Технике у изради планова и програма; 9. Национални ниво (стратегичка одрживог коришћења природних ресурса и добара; програм заштите животне средине); 10. Планови и програми на локалном и регионалном нивоу (управљања природним ресурсима и добрима; заштите простора и животне средине (локални еколошки акциони и санациони планови); планови управљања отпадом); 11. Улога стратешке процене утицаја планова и програма на животну средину, процене утицаја пројеката на животну средину и процене опасности од удеса у превентивној заштити; 12. Међусобни утицаји и координација просторног планирања, секторског планирања и планирања заштите животне средине; 13. Институционално-организациони оквир управљања и аранжмани заштите простора и животне средине у ЕУ и Србији – улога и значај; Субјекти заштите; Мере и инструменти управљања; 14. Информациони и мониторинг системи заштите простора и животне средине (интегрални катастар загађивача; национални регистар извора загађивања); Агенција за заштиту животне средине - мониторинг систем, подаци и информације; 15. Политика ЕУ и Србије у области заштите и коришћења простора и животне средине – међународни уговори, конвенције и други релевантни документи; Европска искуства и тенденције.</p> <p><i>Практична настава</i> - 1. Упознавање са основним информацијама о предмету, подела испитних питања и литературе; Упутство и смернице за израду семинарског рада, подела тема и организација литературе. 2-12. Практична разрада садржаја обрађеног на часовима теоријске наставе (приказ, анализа и компарација националних стратегија и програма; одабраних секторских планова и програма заштите простора и животне средине; анализа нормативних аката; и израда семинарског рада); Семинарски рад на тему симулације израде локалног еколошког акционог плана одабране општине/града (анализа и оцена стања елемената и фактора простора и животне средине, валоризација и категоризација простора, извори загађења и последице, мере и план заштите). Семинарски рад се израђује са циљем продубљивања знања о садржајима са теоријске наставе. 13-15. Предаја, провера, презентација и одбрана семинарских радова.</p>			
Литература			
<p>Милинчић, М., Филиповић, Д., Шећеров, В. (2013): <i>Планска и нормативна заштита простора и животне средине</i>, Асоцијација просторних планера Србије, Универзитет у Београду – Географски факултет, Београд</p> <p>Дреновак-Ивановић, М. (2015): <i>Заштита животне средине у законодавству и пракси</i>, Мисија ОЕБС-а у Србији, Београд</p> <p>Максин-Мићић, М. (2000): <i>Заштита и резервисање простора</i>, Универзитет у Београду, Географски факултет, Београд.</p> <p><i>Закон о планирању и изградњи ("СГ РС", бр. 37/19).</i></p> <p><i>Закон о заштити животне средине (СГ РС, бр. 14/16) и Закон о заштити природе (СГ РС, бр. 14/16).</i></p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	
		Практична настава: 2	
Метод извођења наставе: Метод демонстрације и илустрације; Метода усменог излагања и метода разговора; Метод практичних радова; Вербалне методе (дискусија, дебата, дијалог); Облик рада је фронтални и индивидуални. У настави ће се користити савремена мултимедијална наставна средства, помагала и технологије (интерактивне "smart" табле, видео пројектори, лаптоп рачунари...).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	-	усмени испит	50
колоквијум-и	30	
семинар-и	10		

